

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

DİJİTAL MECRALAR KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

1 Haziran 2022 Çarşamba
8'inci Toplantı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Hüseyin Yayman'ın, Komisyonun bugünkü gündemine, dezenformasyon ve çocukların internet kullanımına ilişkin açıklaması

III.- SUNUMLAR

1.- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın, çocukların internet kullanımı ve dijital ağlarla ilişkisi ve Bakanlık olarak yürüttükleri çalışmalar hakkında sunumu

DİJİTAL MECRALAR KOMİSYONU

1 Haziran 2022 Çarşamba
8'inci Toplantı

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Dijital Mecralar Komisyonu, saat 10.40'ta açıldı.

Komisyon Başkanı Hüseyin Yayman, Komisyonun bugünkü gündemine, dezenformasyon ve çocukların internet kullanımına ilişkin açıklama yaptı

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık tarafından, çocukların internet kullanımı ve dijital ağlarla ilişkisi ve Bakanlık olarak yürüttükleri çalışmalar hakkında sunum yapıldı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, saat 12.11'de toplantıya son verildi.

1 Haziran 2022 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.40

BAŞKAN: Hüseyin YAYMAN (Hatay)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet BÜYÜKGÜMÜŞ (Yalova)

SÖZCÜ: Zeynep YILDIZ (Ankara)

KÂTİP: İbrahim Ethem SEDEF (Yozgat)

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Çok değerli milletvekillerim, çok değerli Bakanımız, çok değerli Bakanlığımızın kıymetli bürokratları, çok değerli basın mensupları, çok değerli Türkiye Büyük Millet Meclisimizin mensupları, Komisyonumuzun çalışanları, mesai arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamliyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır, toplantımızı açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Hüseyin Yayman'ın, Komisyonun bugünkü gündemine, dezenformasyon ve çocukların internet kullanımına ilişkin açıklaması

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Sözlerimin başında... Bugün bizim için yoğun bir gün. Biraz önce de dile getirdim ama toplantıyı açtıktan sonra bir kez daha dile getirmek isterim ki aslında biz Sayın Bakanımız Derya Yanık Hanımefendi'yi 3 defa davet ettik fakat farklı mâniler çıktı, toplantılarımızı yapamadık; kısmet bugüneymiş. Bilindiği gibi, bugün 10.30'da Bakanımızın bir sunumu var, daha sonra da 14.00'te bizim teklifle ilgili toplantımız var. Tabii, gündem çok yoğun, ben sözü fazla uzatmayacağım. Bugün Bakanımızı dinleyeceğiz, öğleden sonra biz uzun uzadıya kendi konularımızı mütalaa edeceğiz. Dezenformasyon ve bazı kanunlarda değişiklik yapan teklifle ilgili görüşlerimizi, görüşmelerimizi demokratik olgunlukla ve müzakereci siyaset anlayışıyla dinleyeceğiz.

Öğleden sonra da ifade edeceğim ama şimdi bir kez daha belirtmek isterim ki biz bireysel özgürlükleri ve kamu düzenini, kamu güvenliğini, esenliğini birlikte ele alan bir yaklaşım içerisindeyiz. Asla yasaklamacı, sansürcü bir yaklaşımımız olmadı, olmayacak. Her zaman dile getirdim, bir kez daha dile getiriyorum: Biz evrensel hukuk normunda düzenlemelerden yana tarafız, Avrupa Birliği normlarından yanayız. Hep şunu söyledik bu meseleler konuşulurken: Dezenformasyon meselesi ve dijitalleşme meselesi siyasetin üstünde bir konudur. Bugün Bakanımız ifade edecek, özellikle Covid süreciyle beraber dijitalleşme çağının on yıl öne gelmesi ve her gün sosyal medya üzerinden yaşadığımız bir görüntü ya da bir paylaşım, aslında ne kadar büyük bir problemle karşı karşıya olduğumuzu ortaya koymaktadır.

Ben bir milletvekilli olarak değil, bir vatandaş olarak şunun farkındayım ve buna dikkatinizi çekmek isterim: Hazreti Mevlâna'nın dediği gibi “Dün dün de kaldı cancağızım, şimdi yeni şeyler söylemek lazım.” Evet, dünya değişiyor, siyaset değişiyor, ekonomi değişiyor, ticaret değişiyor, hayat değişiyor ve gerçekten bu değişim çok çok önemli parametrelerle birlikte geliyor.

Ben sözlerime son vermeden önce sadece 2-3 istatistiği sizinle paylaşıp sözü Bakanımıza vereceğim. TÜİK'in Aralık 2021 tarihli çalışmasına göre, Türkiye'de 6-15 yaş arası çocuklarda internet kullanım oranı 2013 yılında yüzde 50,8 iken 2021 yılında yüzde 82,7 olmuştur. Aslında bizatihi bu rakam dahi fazla söze gerek bırakmamaktadır. Bu anlamda, değişimi hiçbir ön yargı, hiçbir ön kabule muhatap etmeden, değişim kötüdür, Türkiye kötü oluyor, dünya kötü oluyor demeden -evet, bir değişim var, bu

değişimin olumlu yönleri var, olumsuz yönleri var- bizatihi yönetmek dahi çok çok önemli. Düzenli internet kullanan erkek çocuklarının oranı 2013'te yüzde 92,8 iken 2021 yılında yüzde 99'a ulaşmış değerli milletvekillerim. Kız çocuklarının oranı ise yüzde 90,7'den yüzde 98,4'e çıkmış ve ve çok net bir biçimde bu rakamlar -başka rakamlar da var- şunu ortaya koyuyor: Hepimizin dijitalleşmeyle arası çok çok iyi, hepimiz neredeyse -tırnak içinde söylüyorum- bir internet bağımlısı ve sosyal ağlar bağımlısı olmuş durumdayız. Bu rakamları birazdan uzun uzadıya soru-cevapta konuşacağız.

Hasılıkelam, zaten yoğun gündemimiz var, çok kısa özetleyerek geçiyorum, bugün, biz -Komisyonumuza da dijital ortamlarda ve mailde de göndermiştik- çocukların internet kullanımı ve çocukların bu dijital ağlarla ilişkisi konusunda Sayın Bakanımızı dinleyeceğiz. Biz her zaman milletimizin yanındayız, emrindeyiz. Hep şunu söylemişiz: "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." ve bu noktada çocuklarımızın geleceği ülkemizin geleceğidir, milletimizin geleceğidir. Bugünün gençleri geleceğin aydınları, geleceğin bürokratları, bakanları, milletvekilleri olacaktır. Biliyorsunuz, Konfüçyüs'e atfedilen çok güzel bir söz var, daha doğrusu bir kıssa var, derler ki: "Bir yıl sonrasını düşünüyorsanız buğday ekiniz, yirmi yıl sonrasını düşünüyorsanız ağaç ekiniz ama yüzyıl sonrasını düşünüyorsanız insan yetiştiriniz." Biz de Mustafa Kemal Atatürk'ün söylediği gibi "fikri hür, vicdanı hür" nesillerin yetişmesi için, parti farkı gözetmeksizin ve gerçekten gençler ortak paydasında her zaman bu konularda duyarlı olduğumuzu belirtmek isterim.

Ben dinleme nezaketi gösterdiğiniz için hepinize teşekkür ediyorum. Sayın Derya Yanık Hanımefendi'ye de davetimize icabet ettiği için tekrar teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakanım, buyurun, söz sizin. Uygun bulursanız yirmi dakika bir söz vereceğim, uzarsa yine söz verebiliriz. Daha sonra soru-cevapla devam ederiz.

Buyurun.

Teşekkür ediyoruz.

III.- SUNUMLAR

1.- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın, çocukların internet kullanımı ve dijital ağlarla ilişkisi ve Bakanlık olarak yürüttükleri çalışmalar hakkında sunumu

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Sayın Başkanım, değerli vekillerim, değerli Komisyon üyeleri, kıymetli arkadaşlar; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum öncelikle, bize bu fırsatı verdiğiniz için, hem Bakanlığımızın bu alandaki çalışmalarını Komisyonumuza arz etme fırsatı yakalamış olduk hem de zatialinizin de açılış kısmında söylediği üzere son derece önemli bir meseleyi Meclisimizle, yasama organıyla müzakere etme fırsatı bizim için önemli. O yüzden çok çok teşekkür ediyorum öncelikle.

Dijital mecralar bizim Bakanlığımız açısından aslında sadece çocuk alanında değil, takdir edersiniz ki, birkaç başlıkta çok önemli. Başlıcası çocuk olmak üzere çocuk, kadın ve aile başlıklarında özellikle son derece önem arz ediyor. Dijital mecralar bugün geldiğimiz noktada, sizin de çerçevesini çizdiğiniz veçhile önemli bir fırsat fakat her fırsat başlığının takdir edersiniz ki bir de tehdit ve risk tarafı vardır. Dolayısıyla bir vakıa olarak dijital mecraların kullanımını hem tehditler tarafından hem fırsatlar tarafından değerlendirerek bu fırsatları -biz, kendi Bakanlığımız ölçeğinde baktığımızda- hedef kitlemizin hizmetine sunmak, arz etmek ama öbür taraftan da hedef kitleyi çocuklar, kadınlar ve aile değerleri olmak üzere bu tehditlerden de alıkoymak, uzaklaştırmak, korumak; temelde aslında yaklaşımımız bu yani fırsatları kullanalım, tehditlerden Bakanlığımızın sorumluluk alanında bulunan grupları koruyalım. Bu çerçevede "Ne yapıyoruz?"u değerlendirmek lazım. Takdir edersiniz ki zatialinizin de ifade ettiği gibi ve işte, Komisyon üyelerimiz arasında da konvansiyonel medyada

yıllarca çalışmış, yer almış isimler var; dolayısıyla medyanın, gerek konvansiyonel medyanın gerek dijital medyanın bir şekilde veya dijital ağların varlığını inkâr etmek, varlığını reddetmek gibi bir lüksümüz yok. Ya, bir realite olarak hayatımızın tam ortasında duruyor ve dolayısıyla bu realiteyi toplumun faydasına, çocukların, kadınların, ailenin kabaca insanların faydasına nasıl kullanırız ve nasıl tehlikesiz hâlde tutarız, nasıl risksiz, tehdide dönüşmemiş bir hâlde tutarız, bunun çalışmasını yapmamız gerekiyor.

Bu anlamda, ben de öncelikli olarak çocuk kısmından başlayarak devam edeceğim. Çocuk Hizmetleri, Kadın Statüsü, Aile ve Toplum Hizmetleri, Hukuk Hizmetleri ve Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğümüz burada. Eğer vaktimiz varsa ve sayın Komisyon üyeleri derinleştirmek isterse soru-cevap kısmında o anlamda da daha derinlikli, daha etraflıca konuşabiliriz. Ben, aslında, mümkün mertebe çok genel bir bakış açısını... Yani tek tek veriler üzerinden vaktim yetmeyebilir ama “Ne yapmaya çalışıyoruz, temel hareket noktamız, parametremiz ne ve çalışma yürütürken asıl önceliklerimiz ve kaygılarımız nelerdir?” biraz o çerçeveyi müsaadenizle çizeceğim ve ondan sonra devam edeceğim.

Sayın Başkanım, aslında siz de sayılardan kısmen bahsettiniz, ben de müsaade ederseniz bir parça rakamlara girip ondan sonra biraz daha genişletmek istiyorum. Biliyorsunuz, tüm dünyada internet kullanıcı sayısı son derece hızlı bir şekilde artıyor, nitekim ülkemizde de aynı, hatta belki dünya ortalamasının da üzerinde bir hızla artıyor, özellikle dijital platformları kullanma noktasında hızlı devam ediyoruz. Kadınlar ölçeğinde baktığımızda, 2004 yılında kadınların internet kullanımı yüzde 12,1’ken 2021 itibarıyla yüzde 77,5’e yükselmiş. Bu oran erkeklerde 2004’de yüzde 25,7’yken 2021’de yüzde 87,7’e yükselmiş. Yine, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının hayata geçirdiği Sosyal Ağ Haritası Projesi çerçevesinde, 2021 yılında yapılan araştırmaya göre, araştırmaya katılanların yüzde 84,1’i bir sosyal ağı kullandığını, bir sosyal ağa dahil olduğunu ifade etmiş. Yine, araştırmada “Son bir ayınızı değerlendirdiğinizde sosyal ağlarda günlük ortalama kaç saat vakit geçiriyorsunuz?” sorusuna araştırmaya katılanların yüzde 20’si günlük faaliyetlerinin 0-1 saat arasını, yüzde 40’ı 1-2 saat arasını, yüzde 29,1’i 2-4 saat arasını sosyal ağlarda geçirdiğini ifade etmiş.

Bir de tabii hepinizin malumları olduğu üzere, televizyon ve gazeteye göre yani konvansiyonel medya araçlarına göre sosyal ağlar ve internet kullanımı daha çok gençler, daha genç kitle arasında çok yaygın. Dolayısıyla, çok daha genç kitlenin, yüzde 29,1’inin günlük 2-4 saat arasını sosyal ağlarda geçirdiğini hesap ettiğimizde, varsaydığımızda aslında karşımızdaki meselenin ne kadar önemli ve ciddiye alınması gerektiğini de bir tarafıyla ifade ediyor. Sayın Başkanımızın çok isabetle ifade ettiği gibi ben de bir kez daha müsaadenizle altını çizmek isterim; dijital platformları “sadece olumlu” ya da “sadece olumsuz” olduğu üzerinden ele almıyoruz, böyle de ele alamayız zaten. Hüviyeti itibarıyla iki özelliği de bir arada taşıyan, bir fırsat, aynı zamanda bir tehdit. Biz fırsatları kullanalım, genç kitle madem bu kadar rağbet ediyor, burayı bir imkân olarak kullanalım ama öbür taraftan da tehditleri bertaraf etme noktasında elimizden geleni yapalım diye uğraşıyoruz.

Çocuk hizmetleri anlamında baktığımızda, sayın vekillerimizin, Komisyon üyelerimizin gayet yakından ve iyi bildikleri üzere Anayasa’nın “Ailenin korunması ve çocuk hakları” başlıklı 41’inci maddesi devletin çocukları koruma yükümlülüğünden bahseder. Yani devletin çocukları korumak bir görevidir, sadece bir tercihe bırakılmayacak kadar önemli bir meseleden bahsediyoruz. Dolayısıyla bu çerçevede, biz de “kanun önünde eşitlik” maddesinden hareketle de çocukların, yaşlıların, bütün dezavantajlı veya korunması gereken, özellikle korunması gereken grupların korunması noktasında da çalışmalarımızı devam ettiriyoruz.

Çocuklar noktasında baktığımızda, Bakanlığımızca yürütülen çalışmaları “Koruyucu Önleyici Hizmetler”, “Müdahale ve İkincil Örselenmelerin Önlenmesi Hizmetleri”miz şeklinde değerlendirebiliriz. Burada tabii, teknoloji ve internetin barındırdığı riskleri gidermeye çalışırken aynı zamanda doğru kullanımının bilgisini de bir taraftan vermeye çalışıyoruz. Bunu ifade etmiştim.

Koruyucu önleyici hizmetler kapsamında ne yapıyoruz? Takdir edersiniz ki birinci aşamada yaptığımız şey, eğitim ve farkındalık çalışmaları. Çocuklarımızın dijital risklerden korunması amacıyla özellikle Bakanlığımıza bağlı özel kreş ve gündüz bakımevlerinden hizmet alan ebeveynler ve kreş ve bakımevi çalışanlarına “Bilişim Teknolojileri ve İnternetin Bilinçli Kullanımı” başlıklı eğitimler düzenledik ve devam ediyor. 2020’den bugüne 9.224 veli, 8.138 personel olmak üzere, toplam 17.362 kişiye bu eğitimi sağlamışız.

Aile eğitim programlarımız çok uzun yıllardır devam eden programlar. Aile, medya, çocuk; bütün başlıklarda yürütülen çalışmalarımız hâlihazırda devam ediyor. Aile eğitim programı bünyesindeki medya alanındaki eğitim programımızla da internet, sosyal medya, cep telefonu, dijital oyunlar kullanımı konularında eğitimlerimiz devam ediyor.

Sayın Başkanım ve değerli üyeler, gayet iyi bildiğiniz üzere 2013’ten beri sürdürülen bir program. 2013’ten bu yana da Aile Eğitim Programı çerçevesinde 2,3 milyon kişiye bu eğitimler ulaşmış.

Yine, bir başka çalışma, çocuk hizmetleri kapsamında yaptığımız çalışmalardan, çocuk dostu söyleşiler. Çocuk dostu söyleşilerde çocuk ve gençlik yayıncılığı, dijital bağımlılık... Bağımlılıkla mücadelede dijital bağımlılık yeni ve önemli bir başlık biliyorsunuz yani madde bağımlılığı kadar çocuk ve gençler üzerinde yıkıcı etkisi olabilen ve ciddi anlamda bugünden sonra artık bir dijital bağımlılık meselesini de gündemimize alıp bununla alakalı çalışma yapmamız gerçeğinin farkındayız ve buna yönelik de çalışmalarımızı yürütüyoruz. Çocuk dostu oyun ve oyuncaklar, siber zorbalıkla mücadele, siber zorbalığı engelleyecek çalışmalar, yine dijital bağımlılığın önlenmesinde ebeveynlere yönelik çalışmalar olmak üzere devam ediyor.

Yine, çocuklarla birlikte bilinçlendirme, Ulusal Çocuk Forumu kapsamında bunu devam ettiriyoruz. 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü biliyorsunuz ve bu kapsamda her yıl ulusal çocuk forumları düzenleyip bu çerçevede programlar yapıyoruz. Bu yıl 22’ncisinde “Dijitalleşen Dünyada Çocuk” temasıyla bu Ulusal Çocuk Forumu’muzu gerçekleştirdik.

Bir başka önemli başlık, hassas koşullardaki çocukların sosyal ekonomik, bilimsel, kültürel etkinliklerle desteklenmesi. Burada tabii özellikle sosyal ekonomik destek sağlanması, Bakanlığımızın ihtiyaç sahibi çocuklara sosyal ekonomik destek sağlaması bu anlamda önemli bir başlık. Sosyal ekonomik destek hizmetimizden yararlanan çocuklar için akademik, sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler düzenliyor ve nitekim, Nisan 2022 itibarıyla da ortaokul çağında 11.142, lise çağında 5.621 olmak üzere 16.763 çocuğa aktif olarak bu projede yer vermişiz. Bugüne kadar, 81 ilde SED hizmetinden yararlanan ortaokul çağında 20.387, lise çağında da 6.966 olmak üzere 27.353 çocuk projeden yararlanmış.

Çocuklara yönelik dijital içeriklerle ilgili bilinçlendirmede bir başka önemli çalışma, 0-6 yaş grubu çocuklar için uygun içerikli kitap tavsiyesi. Bu da son derece önemsedığımız çalışmalardan biri. Bu çalışma, çocukların gelişimini olumsuz yönde etkileyecek içerikteki kitaplardan korunması ve ailelere uygun içerikli kitap tavsiyesi yapılmak üzere, rehberlik amaçlı hazırlanmış bir çalışma. Çocuk dostu kitapların değerlendirme kriterleri Bakanlığımız merkez ve taşra uzmanları ve alanındaki akademisyenler tarafından belirleniyor.

Bir başka önemli başlık “Müdahale ve İkincil Örselenmenin Önlenmesi” demiştim. Burada, birkaç farklı çalışma biçimi gerçekleştiriyoruz: Birincisi, Sosyal Medya Çalışma Grubu. Sosyal Medya Çalışma Grubumuz, 7/24 sosyal medya ortamını takip eden ve çocukların gelişimlerini olumsuz etkileyebilecek, çocukların ihmal, istismar ve benzeri davranışlara maruz kaldığı ya da kalabileceği içerikleri takip eden ve bunlara müdahale sürecini organize eden Çalışma Grubu. Burada, tabii, Sosyal Medya Çalışma Grubumuzun yaptığı tespitler üzerine müdahale sürecinde iş birliği yaptığımız kurumlar da önemli; Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Emniyet Genel Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, bu anlamdaki en önemli paydaş kurumlardan üçü. Sosyal Medya Çalışma Grubumuz tarafından yazılı ve görsel medyadaki takip ve taramalarda, 2019’dan bugüne kadar 1.519 içeriğe müdahale etmişiz.

Yine, ikincisi “Kurumlararası İş Birliğiyle Çocuklar İçin Zararlı Olabilecek İçeriklere Müdahale.” Burada da “çocuğun gelişimini olumsuz etkileme”, “kişisel bilgilerin ifşası”, “istismar edildiği içerikler”, “ikincil örselenmesine sebep olabilecek içerikler” ve “çocuğun unutulma hakkının ihlali” gibi başlıkları özellikle takip ediyor ve bu konudaki çalışmalarını yürütüyoruz.

Bir başka önemli çalışmamız, Bakanlığımız bünyesinde Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu. Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu, uzun yıllardır hizmet veren bir Kurul. Basılmış eserlerin küçüklerin psikososyal gelişimi, psikolojik gelişimi üzerinde zararlı etkisi olup olmayacağını değerlendiren ve bu anlamda özellikle müstahcenlik suçu kapsamında yargı organlarına da bilirkişilik yapan bir Kurul. Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu kapsamında, 2018 yılından bugüne 21.243 adet neşriyat -gazete, aylık dergi, haftalık dergi, süreli yayın vesaire basılmış eser- incelemişiz, 9.622 adet adli bilirkişilik dosyasında yer almışız ve dosya karara bağlanmış, mahkemelerden gelen veya resen 41 kitap üzerinde de yapılan değerlendirme sonucunda bu kitaplardan 29’u zararlı içerik olarak tespit edilmiş.

Çok hızlı gittiğimin farkındayım ama süreyi mümkün mertebe iyi kullanmaya çalışıyorum.

Bir başka çalışmamız Dijital Bağımlılıkla Mücadele Kampanyası. Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu tarafından 26 Ocak 2021’de alınan ve toplumun tüm kesimlerinin katılımıyla başlatılan Bağımlılıkla Mücadele Seferberliği kapsamında, biz de özellikle uyuşturucu, sigara, alkol, dijital bağımlılıkla mücadelenin bir tarafında, özellikle çocukların korunmasıyla alakalı faaliyetler planladık. Bunlar çerçevesinde, işte, çocukların sosyal, akademik, bilimsel ve kültürel ortamlarla buluşturulması; ebeveynleriyle gerçek ortam aktivitelerinin artırılması; çocukların interneti geliştirici şekilde kullanma bilgisinin sağlanması, bunun rehberlik çalışmaları, sadece çocukların değil ebeveynlerin bu anlamda bilgilendirilmesi; çocuk destek merkezlerimizde -ki çocuk destek merkezlerimizi biliyorsunuz, daha çok çeşitli travmalar sebebiyle kurum gözetimine aldığımız ve daha spesifik, daha özellikli merkezlerdir- hizmet alan çocuklar için koruyucu önleyici çalışmalarla, dijital bağımlılık öyküsü bulunan çocuklar için psikososyal destek hizmeti verilmesi; koruyucu ailelere “Bağımlılığı Anlama ve Yaklaşım” başlıklı eğitimlerin verilmesi; yine, çocuklara ihmal ve istismar konusunda farkındalık eğitim modülleri oluşturulması gibi, bu anlamda dijital bağımlılıkla mücadeleyi destekleyecek, mücadeleyi gerçekleştirecek bir takım bilgilendirme, farkındalık eğitimleri sağlanmış oluyor.

Sayılardan bahsetmeyeceğim müsaadenizle.

Son çalışma olarak, yeni hayata geçirdiğimiz “Çocuk İçin Duy, Duyarlı Ol” diye yeni bir web sitesi oluşturduk. “duyaile.gov.tr” “çocuk için dost uygulamalar” aslında açılımı. Çocuk dostu yayınların, ürünlerin ve içeriklerin desteklenmesine ve geliştirilmesine yönelik hizmet veren bir mekanizma. Buradan özellikle aileler çocuk dostu uygulamaların takibini ve modellemesini yapabilecekler. Çocuklarla alakalı genel olarak yaptığımız çalışmalar bu merkezde. Çocukları dijital dünyadan tümüyle

uzak tutmak değil çocukların dijital dünyayı hem eğitimleri hem kişisel gelişimleri için faydalı bir biçimde kullanma bilgilerini edinmesi, o beceriyi kazanmaları; aslına bakarsanız hem çocukların hem ebeveynlerin bu bilgiyi edinmelerine yönelik yaptığımız çalışmaların aslında temel felsefesi bu, bu kapsamda devam ediyor.

Kadın çalışmalarında da dijital mecralar bizim için önemli. Müsaade ederseniz birkaç dakika da oraya değinmek istiyorum çünkü gerçekten çok önemli ve ondan sonra da sözlerimi toparlamaya çalışacağım.

Gerek konvansiyonel medyanın gerek dijital medyanın kadın meselelerinde; kadına yönelik şiddet, kadınların medyada temsili, kadınların sosyal hayatta, siyasal hayatta, ekonomik hayatta görünürlüğü ve benzeri, aslında bütün alanlardaki temsiliyle alakalı medya bizim için önemli. Medyanın dili önemli, medyanın yaklaşımı önemli. Meseleyi nasıl ele alıyorsa toplumu bir anlamda o şekilde etkileme ve yönlendirme gücü var. Dolayısıyla biz Bakanlık olarak medyayla her buluşmamızda da özellikle kadın ve çocuk meselelerinde, şiddet, istismar ve hak ihlalleri konusunda medyanın en önemli paydaşlarımızdan biri olduğunu ısrarla ifade ederek altını çiziyoruz. Gerçekten öyle, eğer medya bu anlamda dili ve yaklaşımı itibarıyla desteklerse kamuoyu oluşturan ve kamuoyunu yönlendiren bir etkiye sahip ama aksi bir dil kullandığında da aslında, birtakım olumsuz cinsiyet rollerini toplumsal bilinç altına yerleştiren ve bunun iyice kemikleşmesine sebep olan son derece etkiye de etki gücüne de maalesef sahip. Dolayısıyla bu anlamda medyada kadın temsili ve kadın görünürlüğü noktası bizim için son derece önemli. Özellikle, tabii, geleneksel cinsiyet rollerine göre medyada kadınların temsil ediliyor olması -ağırlıklı olarak maalesef hâlâ böyle devam ediyor- ve özellikle şiddet olaylarının, kadınların maruz kaldığı şiddet fiillerinin bir öyküleme, hikâyeleştirme ve âdetâ şiddeti bir anlamda mazur gösterecek bir dilin zaman zaman kullanılıyor olması, bizim açımızdan medyanın dili ve medyanın içerik oluşturması noktasında maalesef olumsuz örneklerden birkaçı. Bu anlamda kadın çalışmalarımız çerçevesinde Bakanlık olarak medyada kadın temsili, medya okuryazarlığı, aile eğitim programlarımız çerçevesinde de yine “medya” başlığı altında bunlar var, medya okuryazarlığı, dijital okuryazarlık konularında eğitimler gerçekleştiriyoruz. Öbür taraftan kadın-erkek fırsat eşitliği, kadının güçlenmesi ve medyada kadının temsili noktasında 2019, 2020, 2021, 2022 yıllarında düzenli olarak eğitimler düzenlendi. Yine 2021 yılında Bakanlığımız ve Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi iş birliğinde “Medyada Kadın Temsilleri” ve “Yeni Medyada Kadın” başlıklı konferanslar dizisi gerçekleştirildi ve medyada kadın temsili, kadın-erkek eşitliği konularında çevrim içi farkındalık eğitimlerini 2021 tarihi itibarıyla gerçekleştirdik. Bunun dışında yine Bakanlığımız merkez teşkilatında her kademedeki 2 bin kadın personele ve kuruluşlarımızdan hizmet alan kadınlara yönelik medya okuryazarlığı ve dijital okuryazarlık gibi “dijital okuryazarlık” başlıklarında eğitimler vermeye devam ediyoruz.

Yine, bir başka proje, 2017 yılında Medyada Kadın Temsili Projesi yürütüldü. Bu çerçevede, üç bileşen olan “medyada kadın temsili” “medya profesyonellerinin medyada kadın temsili algısı araştırması” “medyada kadın temsiline ilişkin toplumun genel algısı araştırması” yapılarak çalışmalarımızı şekillendirmiş olduk. Bu başlık özellikle önemli olduğu için, biraz da doğrusunu isterseniz bir giriş yapmış olmak için ifade etmek istedim.

Müsaade ederseniz ben konuşmamı bu çerçevede toparlamış olayım. Eğer sayın Komisyon üyelerimizin veya zatinalinizin soruları varsa Sayın Başkanım, bu çerçevede, imkânlar ölçüsünde soruları cevaplayarak devam edelim.

Ben, tekrar, bu fırsatı verdiğiniz için son derece mutlu olduğumu ve çok teşekkür etmek istediğimi ifade ediyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Biz teşekkür ederiz.

Bu konu çok önemli bir konu. Çocuklarımız ve kadınlarımız gerçekten -siyasi tartışmalardan azade- hepimizin böyle çok özenle üzerinde durması gereken meselelerden biri.

Ben çok teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Hazreti Mevlâna'nın bir sözü var, diyor ki: "En güzel konuşma en kısa konuşma." Siz de böyle çok net...

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Vakte riayet etmeye çalıştım ama inşallah başarabilmişimdir.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Çok teşekkür ediyoruz.

Özellikle bu medyanın dili meselesi -gazeteci arkadaşlar da burada- tabii, çok önemli; hem medyanın dili hem bizim dilimiz hem siyasetçinin dili hem vatandaşın dili hem annenin dili hem babanın dili hepimizin dili bir birey olarak çok çok önemli.

Ben teşekkür ediyorum. Sözü fazla uzatmayacağım.

Söz talep eden arkadaşlara sırasıyla söz vereceğim.

Evet, Zeynep Hanım, ilk sözü size verdim.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Bakanım, çok teşekkür ediyoruz. Çok veciz bir bilgilendirme oldu gerçekten, aslında her noktaya temas eden önemli bilgilendirmeler oldu.

Şimdi, tabii, Dijital Mecralar Komisyonu dediğimizde, aslında hâlihazırda dijital iletişim mecralarının tamamına ilişkin bir değerlendirme ciddi anlamda bizim konumuz dâhilinde. Anayasa'da, çocukların korunmasının aslında devletin bir sorumluluğu hâline getirildiği hususuyla başladınız. Daha sonrasında, küçükleri muzır neşriyattan korumaktan bahsettiniz. Şu an biz de hâlihazırda sosyal medyada gerçekten bazı çok nahoş içeriklerin erişilebilir olduğunu görüyoruz ve bunların engellenebilmesi hususunda aslında, biz, burada temsilcileri de Komisyon olarak teker teker dinledik fakat burada, bunların engellenmesi hususunda bu sosyal medya temsilcilerinin de zaman zaman gerekli mekanizmaları geliştirmekte geri kaldığını görüyoruz. Gerçekten bir küçüğün, bir çocuğun görmemesi gereken içerikleri, herhangi bir sosyal medya hesabına bir şekilde erişen çocuğun çok rahat bir şekilde görebildiğine ilişkin geri dönüşler alıyoruz. Biz, tabii, bunu paydaşlarla paylaştığımızda küçük küçük adımlar alınıyor ama bunların çok daha hızlı ilerlemesi gerektiğini görüyoruz. Buna ilişkin olarak kanaatinizi de ben merak ettim yani hakikaten çok rahat erişilebilen bir alan var ve hani, neşriyatın artık muhtevası değişmiş vaziyette; neşriyat artık çok kolay erişilebilir ve hani, herhangi bir kitabın da çok ötesine gitmiş vaziyette. Dolayısıyla buna ilişkin olarak nasıl tedbirler alınabilir? Gerçi dünyanın kafası çok karışık, ben bunun farkındayım. Hani, cevabının da çok zor bir soru olduğunun farkındayım çünkü bütün farklı ülkelerdeki mevzuatı incelediğimizde, bu ciddi anlamda... İnsanlarda, bu konuda "Biz bunu nasıl engelleyebiliriz, bu duruma ilişkin olarak çocukları bundan nasıl koruyabiliriz?" gibi bir soru işareti olduğunu da görüyoruz ama bir durum tespiti, bir problem tespiti olarak bunu buraya bırakmak istedim tabiri caizse.

Çok teşekkür ediyorum. Gerçekten çok kapsamlı ve nokta atışı bir sunum oldu. Ben Komisyona yaptığınız bilgilendirme için size ve ekibinize tekrar teşekkürlerimi sunuyorum Sayın Bakanım.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Şöyle yapalım mı usul bakımından: 3 soru alıp sonra Bakanımıza cevap vermesi bağlamında...

Zeynep'in sorusuna ben de bir soru eklemek istiyorum Sayın Bakanım. Özellikle bu dijital okuryazarlık, sosyal medya okuryazarlığı meselesinde ailelerin eğitimi, çocuklarının eğitimi konusunda Bakanlığınızın çalışmaları nedir? Bu konuyla da ilgili kısa bir şey...

Abdullah Bey, buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim.

Öncelikle Sayın Bakan, hoş geldiniz.

Değerli katılımcılar ve misafirler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, dijital mecralar olayıyla her ne kadar bağlantılı olmamakla birlikte gerçekten cevap alamadığımız bazı sorular var, onları sizi bulmuşken sormak istiyorum.

Birincisi şu: Şimdi, özellikle aileleriyle birlikte cezaevinde kalmak zorunda kalan 0-6 yaş arasındaki çocukların sayısı nedir? Bu çok önemli. Onun yanında 0-6 ile 12 yaş arasındaki çocukların sayısıyla ilgili -çünkü bununla ilgili daha önce bir yasal düzenleme getirilmek istendi ama bu kadük kaldı ve yapılmadı- bu yönde bir çalışmanız var mı ve elinizdeki veriyi paylaşmanızı istiyorum, daha doğru talep ediyorum.

İkincisi: Bu pandemi sürecinde özellikle internete erişim noktasında sorun yaşayan çocuklarla ilgili, sizin Millî Eğitim Bakanlığıyla ilgili bir çalışmanız oldu mu ve buna ilişkin o eksiklikler hâlâ devam ediyor mu? Bunun sonucu ne oldu, o konuda bir bilgi talebimiz var.

Bir diğer taraf, özellikle çocukların bu internet ortamında Cumhurbaşkanına hakaret suçuyla ilgili çok ciddi sorunları var. Bunun sayısı nedir ve buna ilişkin sizin tedbiriniz nedir? Buna dair özellikle Cumhurbaşkanına hakaret suçunun -bu mevcut Cumhurbaşkanının dışında olan bir mesele olsa gerek- suç olmaktan çıkarılması veya yeniden bunun evrensel hukuk çerçevesinde değerlendirilmesine -çocuklar açısından önemli- ilişkin bir çalışmanız mevcut mu?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Evet, teşekkürler, çok önemli sorulardı.

Şimdi, Tuncay Özkan Bey'e sözü veriyorum.

Buyurun.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Hanımefendi hoş geldiniz.

Konuşmanız çok müthişti; Zeynep Hanım'ın dediği gibi, tam on ikiden vurdunuz. Stratejinizi öğrendik, mücadelenizi öğrendik, hedefinizi öğrendik. Ne sizi rahatsız ediyor, medyada rahatsız eden şey ne onu öğrenemedim. Rahatsızlık duyduğunuz şeyle ilgili hangi mücadele yöntemini benimsediniz, ne yaptınız, onu öğrenemedim. Kâzım Karabekir'in "Çocuk Davamız" kitabından... Öncesinde de çocuklar vardı, Darüşşafakalar vardı, devletin baktığı kurumlar vardı. Oradan bugüne ne değişti, ne gelişti? Ondan bu yana çocuklarımıza sahip çıkma konusunda bir sürü şey anlattınız, çok teşekkür ederim. Bu çocuklar neredeler, nasıl koruyorsunuz? Taciz, tecavüz işleri niye arttı, bunda sorumlu hangisi? Bunu öğrenmek istedim sizden.

Hedefiniz nedir, Bakanlığınızın hedefi nedir? Bu hedeflere ulaşmak için ne yapmak istediğinize dair sizden bilgi rica ettim.

Bir de bu Komisyondaki arkadaşlar hem iktidar hem muhalefet tarafıyla bugünkü, şu anki çalışmaya kadar hep vicdanlı ve uluslararası etik açısından yüksek bir performans gösterdiler. Ben, hep bu Komisyonda olmakla çok mutlu olduğumu, özellikle iktidar tarafında bulunan genç

arkadaşlarımın varlığından gurur duyduğumu burada ifade ettim. Şimdi, o arkadaşlarımdan, kadın, çocuk, aile ve bunların medyayla ilişkileri konusunda hangi noktalarda rahatsızlık duyduklarını da sormalarını beklerdim. Biz neden rahatsızız? Mesela bu gazetecilerin tamamı, dijital dünyadaki medya mensuplarının tamamı bu çocuklar ile kadınlara taciz, tecavüz, öldürme olsun diye mi yazıyorlar? Dillerinde sizi rahatsız eden şey ne ve siz bunu gidermek için ne yaptınız? 1993'ten içeri alındığım 2008 yılına kadar Kanal D'nin başındaydım, bir televizyon yönettim.

Hiç, konuşacağım vallahi, bugün çok konuşmaya geldim. Mevlâna "Sözün kısıası..." demiş.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Başkanım...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – "Fihi Ma Fih" 10 bin sayfa, "Mesnevi" 20 bin sayfa.

AHMET BÜYÜKGÜMÜŞ (Yalova) – Kısa tutmuş işte.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Tabii, kısa tutmuş, ben de kısa tutacağım, ona göre kısa tutacağım, bugünle birlikte bir iki gün konuşmayı düşünüyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Başkanım, şimdi arkadaşlar "1993" falan deyince, Hititler öncesi falan vardı.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Ben de medyada saçımın her bir telindeki akla ilgili bir tecrübeye sahip olduğum için. RTÜK'ün hiçbir kuralı yokken RTÜK'e "Şu koşullarda yayın yapacağım." diye ilk götürüp veren gazeteciyim, yöneticiyim.

Şimdi, medyanın, dijital medyanın nesinden rahatsızız mesela? Kanal D Haber'in yayınlarının nesinden rahatsızız? A Haber'in yayınlarının nesinden rahatsızız? Nasıl bir dil var, bizden ne bekleniyor? Biz buraya gelen yasalara tam on ikiden vururken ne diyeceğiz de burada müdahale edeceğiz?

Şimdi, sizin internet sitelerinize girip bakıyorum yani Allah yardımcısı olsun. Yönetimine filan bir şey demem tabii ama bunların hepsini değiştirmek gerekir; açıklamalarınız, çocuğun kullanımı... Medyanın dilinden önce siyasetçinin dilini nasıl düzelterek diye bir çalışma yaptınız mı? Siyasetçiler çocuğu niye kullanıyorlar? Bununla ilgili, siyasetçinin çocuğu, kadını kullanımıyla ilgili bir çalışmanız var mı? Çocuklar ve kadınlar siyasetçinin dilinde, kafasında, oy toplama hedefinde nerede bulunuyorlar? Bunu yozlaştıran, çürüten unsurlar konusunda herhangi bir çalışmanız var mı? Kadın siyaset için amaç mı, araç mı? Biz Parlamentoda ya da siyasi partilerde hangi şeye dönük olarak çalışma yapıyoruz? Medyanın dilini şekillendiren siyasetçi değil mi? Siyasetçinin dilinin bozukluğunu ya da kafasındaki düşüncenin bozukluğunu gidermek için bir eğitim çalışmanız var mı, uyarıyor musunuz? Yani "Çocuğa küfrettilmez." "Çocuğa slogan atırlmaz." çocuk yetimse çıkartılıp "Bak, bu yetim.' denilmez." diye bir eğitim çalışması yapmayı düşünüyor musunuz? Çocuk veya kadın üzerinden oy toplama, siyaset yapma işine bir son verme konusunda bir çağrı yapacak mısınız? Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kanunu 12 Eylül faşizminin getirdiği bir kural, ne faydası oldu Türkiye'ye, hiç değerlendirme yaptık mı? Siyasi partiler gelip gittikçe bakış açılarına göre yasak getiriyorlar. Bunun bir faydası oldu mu Türkiye'ye? Yaptığımız şeyden olumlu bir sonuç alıyor muyuz? Örneğin, son on yılda yapılan çalışmalardan ne sonuç aldı Bakanlık? Nasıl değerlendiriyorsunuz kendinizi? Amaca dönük oldu mu, geldiğimiz noktada rakamlar düştü mü? Biz hangi noktada bulunuyoruz? Böyle bir değerlendirmemiz var mı? Bu konudaki stratejiniz ne, hangi hedefe ulaşmak istiyorsunuz? Mesela, Hanımefendi'nin, Zeynep Hanımın sorduğu soruyu -daha doğrusu övgüyü- biraz daha burada açarak bize siyaset stratejinizin ne olduğunu söyler misiniz? Nedir yani ne yapmak istiyorsunuz? Buraya hangi mücadele yöntemleriyle ulaşacaksınız? Hedefiniz, amacınız ne? Türk kadınına ne yapmak istiyorsunuz? Bugün düştüğü durum ne ki nereye çıkaracaksınız? Çocuk nerede ki nereye getireceksiniz? Nasıl algıyorsunuz? Bununla ilgili hiçbir şey söylemediniz.

Ben değerli zamanınızı... Keşke bunlarla ilgili bir çalışmaya bütün günümüzü versek, bir haftamızı versek size ve medyanın bütün unsurlarını buraya çağırıp “Öyle değil, böyle yapın.” desek. Ortak bir çalışma ortaya koyabilsek diye söylüyorum bunları. Kadın ve çocuk siyasetüstüye o zaman gerekli özeni gösterelim, hemen geçirilecek bir şey değil.

Cezaevinde altı yıl yattım. Babalarla konuşuyordum -arkadaşımızın dile getirdiği şey- yavrularını göremeyen babalarla. Duruşma salonuna 3 aylık bebeğini getirip babası bir koklasın diye ağlayan anneyi gördüm ama izin verilmedi. Cezaevinde doğuyor, cezaevinde büyüyor; bu çocuklar bizim çocuklarımız, bizim gerçeğimiz. Yani size cezaeviyle ilgili bir sürü şey anlatabilirim ama bir anlamı yok; onu siz görmüyorsanız, onu siz içselleştirip buna dönük bir çalışma yapmıyorsanız hikâyelerin bir önemi yok çünkü hikâyeler sonuca odaklıdır.

Şimdi, çocuk meselemiz kitabından, cumhuriyetin başlangıcından sokağa bırakılmış çocuklardan başlıyorum, cumhuriyetin çocuk esirgeme kurumlarıyla ilgili size saatlerce konuşabilirim ama yönetici sizsiniz ve siz bu konularda bize hiçbir şey söylemediniz. Bunları nasıl eğitiyoruz, bunların başına ne geliyor, bunları nereye taşıyacağız, ne yapacağız, nereye götüreceğiz?

Devlete bırakılan çocukların istismarı konusunda, devletin elindeki çocukların kötü eğitimi, kötü yollara düşmesi konusunda hiçbir şey yok. Peki, bu çocuklardan iyi yetiştirdiğimiz, iyi örnekler yok mu? O da yok. Peki, nasıl değerlendireceğiz?

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Var var, aslında çok var.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Nerede var? Ben de biliyorum. Hanımefendi söyledi mi?

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Sayın Başkanım...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Bir dakika Sayın Bakan.

Sayın Başkanım, siz tecrübeli Türkiye Cumhuriyeti vatandaşısınız. Bence çok varoluşsal sorular sordunuz, müsaade edin Bakanımız da cevaplasın.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Ben bitiriyorum efendim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Rica edeyim.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Sayın Bakanım bunları şimdi burada yanıtlamasını istemiyorum. Biz dijital mecralarla ilişkilerini oluşturarak sorunlarımız konusunda... Ben bu, hiçbir şeyle ilgili Sayın Bakandan şimdi bir şey... Benim bu konuşmamı Sayın Bakanım bir randevu talebi gibi görsün. Lütfedin, bir başka gün bir tam günümüzü ayıralım.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Olur.

ZAFER IŞIK (Bursa) – Çok faydalı olur.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Sayın Bakan da böyle bir hazırlık yapsın, gelsin, bunu ele alalım hep beraber. Gerekirse bir alt komisyon kuralım, bu konuyla ilgili olarak Sayın Bakanımızın önerileriyle bizim önerilerimizi buluşturalım. Buradaki derdimiz demagoji değil, buradaki derdimiz polemik değil, buradaki derdimiz gerçekten sorunu görelim, çareyi üretelim. Sayın Bakanımıza ben sadece bunu bir randevu olarak iletıyorum. Hiçbir yanıt vermek yükümlülüğünüz yoktur efendim. Bu konularda hazırlanalım. Sayın Başkanımız bir gün versin, gelip burada her şeyi başlı başına konuşalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Ben teşekkür ederim, çok sağ olun.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Sayın Başkanım, müsaadenizle hemen...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Efendim, söz sizin. Dert insanı söyler. Ondan sonra... Tabii ki burası Parlamento, herkes fikrini söyleyecek büyük bir demokratik olgunlukla.

Zaman kısa olduğu için, kısa sunum yapılmasını rica ettiğimiz için Sayın Derya Hanım da bu nezaketi gösterdi. Uzun uzun anlatacakları vardır, biz yine kısa rica ediyoruz.

Buyurun.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Ben süre değil de içerik dedim, çok uzun da konuşabilir. Randevu verelim, iki gün harcayalım, sorun değil.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Estağfurullah.

Sayın Başkanım, ben, çok teşekkür ediyorum öncelikle her 3 vekilimize de. Tuncay Bey'in değerlendirmeleri bizim ve bu konuyu çalışan, bu konuyu düşünen çocuk, aile, toplum, gelecek meselelerini düşünen herkesin soracağı sorular. Dolayısıyla gerçekten eğer Komisyon olarak geniş bir vakit ayırırsanız, bu başlıkların her birisinde, cezaevindeki çocuklardan kurum bakımına aldığımız çocukların yetiştirilmesine kadar, bunlarla ilgili yaptığımız çalışmalardan işte koruma mekanizmalarına, başarı öykülerinden başarısızlık sebeplerine kadar pek çok meseleyi, Sayın Vekilimizin sorduğu ve sormadığı pek çok çalışmayı ben uzun uzun anlatmak isterim.

Bu konuda “Nedir bakış açımız?” diye sordu ya da “Siyasetiniz, stratejiniz nedir?” diye Sayın Vekilimiz sordu. Kısacık şunu söyleyerek ondan sonra somut birkaç başlığa geçeceğim. Şimdi, bugün, dijital mecralar ve çocuk konusunu, dijital platformlarda çocuk konusunu anlatmak üzere, ağırlıklı olarak spesifize edilen alan oydu... Biz, biraz daha aile ve kadın kısmını da önemseyeceğimiz için araya sıkıştırdık. Vakitle ilgili sınır olması takdir edersiniz ki anlatacağımız başlıkları çok sınırlandırdı ama bu anlamda, hakikaten, keşke mümkün olsa da çok uzun çalışma toplantıları yapabilesek. Biz buna açığız, bunu peşinen söylüyorum. Her türlü tartışmaya, bilgilendirmeye -uzlaşmak zorunda değiliz ama tartışabiliriz ve ortaya bir yeni fikirler bütünü çıkacaktır- bunları konuşmaya çok hazırız. Her biriyle alakalı da çok uzun uzun anlatacağımız, Mevlâna'yla yarışacak kadar değil ama belki yarısı kadar uzun anlatacağımız meseleler var.

Bakış açımız ne? Oradan başlayayım: Bakış açımız kadın, çocuk, aile meselesinin gerçekten siyasetin üzerinde yani bir siyasal tartışmanın üzerinde... Sayın Vekil işte “Kadın ve çocuklar oy toplama aracı olmaktan başka ne işe yarıyor?” gibi bir değerlendirme yaptı.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Öyle demek istemedim, başka bir şey söyledim.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Yok, neyse... Hani ben anladığımı düşünüyorum söylediğiniz şeyi.

Dolayısıyla bütün bunların dışında, bu mesele, 84 milyonsak eğer bugün Türkiye’de, 84 milyon meselesi olarak siyasetten ve siyasal aidiyetlerimizden bağımsız bir biçimde; geleceğimizi ilgilendiren, sağlıklı bir toplumun oluşması için sağlıklı çocukluk dönemlerinin oluşturulması gerektiği, sağlıklı aile yapısının, sağlıklı bireylerin -kadın erkek fark etmez, her birisi için- bunların olması gerektiği ve bu anlamda da dezavantajlı ya da hak ihlaline uğrayan kesimler varsa bunların desteklenmesi, güçlendirilmesiyle alakalı çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bizim temel bakış açımız, 84 milyon kendini güven içinde hissedeceği, mutlu, refah içerisinde yaşayacağı bir topluma hizmet etmek. Bunu sadece biz yapamayız ama biz Bakanlık olarak üzerimize düşen kısmını yerine getirmekle mükellefiz, bunun çabasını veriyoruz.

Siyasetçi dili eleştirisinde tahmin ediyorum Sayın Vekil sadece belli bir siyasal tavrı değil, bütün bir siyaset dilini eleştiriyordur çünkü gerçekten bundan biz de son derece rahatsızız. En son örneğini dün, bir belediye başkanının meclis üyesi kadınlara yaptığı yorumda gördük. Dolayısıyla bu meseleyi,

gerçekten, bir siyasetin “Sen yaptın, ben yaptım; sen söyledin, ben söyledim.” çekişmesinin ötesinde nezahet, nezaket ve Türk siyasetinin geleceğini öncelikle seçmene ve toplumun iradesine saygı duyma temelinde dikkate alma şeklinde yorumluyoruz. O yüzden, bütün bu sorulara, hepsine ayrı ayrı cevap vermek isteriz.

Çocuklarla ilgili müsaade ederseniz sınırlı tutacağım. Çocuklar noktasında bizi ne rahatsız ediyor ya da kadınlar noktasında ne rahatsız ediyor? Sosyal medyayla alakalı, özellikle dijital platformlarla alakalı iki temel meselemiz var. Birincisi, buralarda paylaşılan her içeriğin çok hızlı yayılma imkânına sahip olması. Yani on saniye içerisinde dünyanın her tarafını dolaşabilecek bir bilgidir, bir görselden, görüntüden bahsediyoruz. Dolayısıyla erişim hızı ve imkânı çok kolay. Bu zararlı içeriklerin çocuklara aynı hızda eriştiğini düşündüğünüzde bundan rahatsız olmamak ve bunun kaygısını duymamak mümkün değil. İki, maalesef şunu da konuşmamız lazım: Sosyal medya platformları özellikle Türkiye’de niye ve nasıl böyle şekillendi? Bunun da sebeplerini uzun uzun konuşmamız gerekebilir, ayrı ama oraya girmeyeceğim. Sosyal medya platformları bütün hukuk normlarından, bütün kurallardan azade, herkesin adeta bir agora meydanı gibi kullanabileceği platformlar olarak yorumlanıyor. Böyle olmadığı çok açık. Sosyal medyada da insanların kişilik hak ve özgürlüklerinin, kişilik haklarının olduğu; buralarda da kişilik haklarının ihlal edilmemesi gerektiği, buralarda da temel hak ve özgürlüklerin korunması gerektiği, buralarda da insanların ifade özgürlüğünün korunması ama ifade özgürlüğünün sınırlarının da çizilmesi gerektiği -bir hukukçu olarak bunu özellikle altını çizerek söylüyorum- bunların da siyaset tartışmasından ve siyasal aidiyetlerimizden, siyasal kimlik aidiyetlerimizden çok bağımsız olarak, çok dikkatli, özenli ve toplumun geleceğine yönelik bırakacağımız dili şekillendirmede en etkin aygıtlardan biri olacağı gerçeğini de göz ardı etmeden değerlendirmemiz gereken başlıklardan bir tanesi. Dolayısıyla sosyal medyayı ya da dijital platformları ya da konvansiyonel medyayı ya da hak, ifade özgürlüğü, efendim, işte, düşüncüyü açıklama, her ne dersiniz deyin, temel haklardan, birinci kuşak haklardan bugün geldiğimiz noktaya kadar bütün yeni ve eski her türlü aracı kullanarak değerlendirdiğimizde, bunun bugünün tartışmalarından uzak bir geleceğe dil bırakma çerçevesini belirlediğini de gözetmemiz gerekiyor. Biz çocuklar ve kadına yönelik şiddet, kadın haklarının korunması, kadınların güçlendirilmesi, kadınların sosyal, siyasal, ekonomik hayata katılımı gibi temel meselelerde geleceğe bir dil bırakma kaygısıyla hareket ediyoruz. Ve şunun altını çizerek ve çok iddialı bir biçimde söylüyorum: Bu çalışmaları yaparken hiçbir siyasal angajman ve siyasal kimlik şeyiyle hareket etmiyoruz. Çünkü bu, bu toplumun kendini ifade etme, kendini geleceğe taşıma kabiliyetini oluşturan bir süreç ve burada eğer doğru kurarsanız, insanlar hangi kimlikteyse o kimliği daha doğru ve daha hak, hakka riayet eder şekilde ifade edecek. Biz kimliklerle değil, insanların bu hakları kullanabilme kabiliyetiyle ilgileniyoruz ve bunu tesis etmeye çalışıyoruz.

Kurumlarımızdaki çocuklar noktasında da nasıl hizmet verdiğimiz hususunu gerçekten çok ayrıntılı ifade etmek isterim çünkü Sayın Vekilimiz Darüşşafakadan bahsetti; evet, Darüşşafaka bir eğitim kurumu olarak çok uzun yıllardır hizmet veren bir kuruluş ama onun dışında, Anadolu topraklarında Osmanlı’dan başlayan ve bugüne devam eden bir çocuk hizmetleri geleneği var. Başladığımızdan buraya geldiğimizde hem yaklaşım itibarıyla hem fiziki koşullar itibarıyla hem çocuğa yaklaşım felsefesi itibarıyla değişen dünyaya ayak uydurma, çocuk psikolojisinin gerçeklerini kavrayarak hizmet üretme noktasında pek çok yeni yaklaşım ve hizmetimiz var. Bunları da çok uzun uzun anlatmak isterim müsaadenizle.

Cezaevinde anneleriyle birlikte yaşayan çocuklarla alakalı çalışmalarımız gayet tabii ki var. Bu anlamda, 0-6 yaş arası 376 çocuk -sayı sormuştu Sayın Vekilimiz- 7-12 yaş arası 691 çocuk; Nisan 2022 itibarıyla cezaevinde annelerinin yanında kalan çocuk sayısı. Bunlarla alakalı ve cezaevindeki

kadınlarla alakalı, Adalet Bakanlığımızla yaptığımız protokol çerçevesinde -ve Kadının Statüsü Genel Müdürlüğümüzün yaptığı çalışmalar kapsamında- çok detaylı çalışmalar da yapıyoruz. Bunları da uygun bir vakitte müsaade ederseniz anlatmak isterim.

“Mücadele yönteminiz nedir?” “Sizi ne rahatsız ediyor?” diye ifade etti Sayın Vekil, bunları da aslında genel olarak ifade etmeye çalıştım.

Sayın Vekilimiz Abdullah Bey’in soruları noktasında, pandemi sürecinde internete erişme sıkıntısı yaşayan çocuklarla ilgili ve Cumhurbaşkanına hakaret suçuyla ilgili... Şimdi, tabii, Cumhurbaşkanına hakaret suçu ile sosyal medyada işlenen suçlar noktasında maalesef -sizi tenzih ederek söylüyorum yani asla bir şahsi itham şeklinde değil ama biraz önce söylediğim çerçevede- sosyal medyanın bütün kurallardan, bütün sınırlamalardan, bütün hukuk normlarından azade, beri olduğu gibi bir algı var. Efendim, işte “Sosyal medyada Cumhurbaşkanına hakaret edebilirsiniz, kimse de size hesap soramaz.” Böyle bir dünya yok, dünyanın hiçbir yerinde yok. Dolayısıyla Türk Ceza Kanunu ve Türk Ceza Kanunu’nun kuralları bellidir, hangi yaş grubunun, hangi çerçevede cezalandırılacağı, hangi çerçevede cezadan muaf olduğu bellidir ve bu çerçeve aynı şekilde sosyal medya için de geçerli. Dolayısıyla “Sosyal medyayı Cumhurbaşkanına hakareten çıkaralım ama konvansiyonel medyada kalsın ya da kalsın.” tartışması gerçekten hem işte, deminden beri konuştuğumuz bu platformların siyasetüstü kullanılması ama aynı zamanda hukukun da siyasallaşması noktasında ciddi kötü bir örnek olur. Bunu çok açık yüreklilikle, burada bir Bakan olarak, bir siyasetçi olarak vesaire değil, bir hukukçu olarak her zaman... Yani öncesinde de yıllardır savunduğumuz mesele, yine aynı şeyi söyleyeceğim yani Cumhurbaşkanına hakaret ise eğer hakaret suçunu oluştuyorsa hakarettir; değilse, ifade özgürlüğü kapsamında tartışacaksa, Cumhurbaşkanına karşı yapılmış, söylenmiş bir sözün ya da bana karşı ya da sokaktaki herhangi bir vatandaşa karşı söylenmiş olması arasında... O zaman ifade özgürlüğünün kapsamını konuşuruz. Bunlar başka şeydir ama “Cumhurbaşkanına hakaret” diye -tırnak içinde- hakaret varlığı üzerinden “O zaman öyle sayılmaması gerekir.” gibi bir önermeyle yürüyorsa -sizin öyle söyleyip söylemediğinizden azade olarak söylüyorum, bir genel bakış açısı ortaya koymak açısından söylüyorum- bu doğru olmaz kuşkusuz. Burada, Cumhurbaşkanına yönelik suçların çerçevesi, tanımlanması başka ama sosyal medya platformlarının kurallara tabi olduğu, sosyal medya platformlarının da en az diğer somut mecralar kadar disipline edilmesi gerçeğini yeniden konuşmamız gerekiyor, bu algıyı topluma yeniden tanımlamamız gerekiyor; aksi hâlde gerçekten dijital mecraların çocuklar, kadınlar ve benzeri gruplar için özellikle çok daha tehditkâr bir kimliğe büründüğü süreci beraber yaşayacağız. Biz de bunu önlemeye çalışıyoruz nihayetinde.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Çok teşekkür ederiz.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Ben teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Çok kısa bir şey aktarabilir miyim Hanımefendi’ye?

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Evet, buyurun, ne demek, polemik olmasın.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Yok, yok, uzatmayacağım.

Sabaha karşı saat üç buçuk civarında kaldığım -Ankara’da bir otelde kalıyorum Yüksel Caddesi üzerinde- otelin önünde bir kadının çılgılığıyla uyandım. Yukarıdan aşağı baktığımda, otelin karşısında 50 kişilik bir polis karakolu var, polislerle arasında bir diyalog var, arkada da birisi var. Polisler olunca tekrar yatağa döndüm yani müdahale ediyorlar ama çılgılık yaklaşık bir buçuk saat sürünce üstümü giyindim ve aşağı indim. Pembe şapkalı, pembe tişörtlü ve kotlu bir bey vardı, ortadan kayboldu, “Ne oldu, o nereye gitti, kadını rahatsız mı ediyor?” diye sorduğumda “O, mahallenin delisi.” dediler. Peki,

kadın ne oldu? Kadın orada bağırırmaya devam ediyor, beni görünce daha çok bağırdı, yaklaşıp bakınca kadının iç çamaşırlarının olmadığını gördüm. Onu otelin orada bir yere oturturdum, su ve yemek söyledim, üstüne bir örtü verin dedim. Polislere döndüm, neden bağırttırıyorsunuz bu kadıncağızı, niye müdahale etmiyorsunuz dedim. Dedi ki: “Şimdi ekipleri aradık.” Ama iki saattir yukarıdan bakıyorum dedim. Yanınız okul, arkanız mahalle, o kadıncağız niye bağılıyor? Yani alkol almış, ilaç almış, her türlü şeyi yapmış olabilir. Onun insan kimliğiyle ona bakmak, onu bu şeyden alıkoymak gerekmez mi? Evet, gerekir. “E, biz burada 10 tane erkeğiz, onu nasıl karakolun içine alalım?” Ya, sen polissin, sen çekiniyorsan ben şimdi niye aşağı indim dedim yani, vatandaş ne yapacak.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Siz vekilsiniz.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Ya, vekil ne olacak? Sıradan vatandaş, benim müdahale yetkim yok, o yok, bu yok, hiçbir şeyim yok yani vekil kimliğimi bir tarafa bırakarak aşağı indim.

Şimdi, konuşacağımız zaman, biz sadece size, buraya geldiniz, biz sizi aman böyle geldiğiniz için yıpratmak bir şey, öyle bir şey değil.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Hayır, hayır.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Ben Türkiye’nin sorunlarının çözümünü istiyorum ama çözüm tek başına bir şey değil ama bir yerden başlamak gerekir. O nedenle, Sayın Başkan, sizden rica ediyorum, Dijital Mecralarla Sayın Bakanın alakalı olan kısmına ya bir alt komisyon oluşturalım, çalışılsın...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Olur.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – ...ya da sizin Başkanlığınızda burada bir gün ayıralım, pazar günü de olabilir yani zaman ayıralım.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Her zaman olur. Sayın Başkanım çok isabet olur.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Mecra temsilcilerini çağıralım, sorunları gerçekten çözebilecek bir düzenlemeyi ortaklaşarak getirelim, en azından yaklaşalım.

Teşekkür ederim.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Ben sözü Ravza Hanım’a vereceğim.

Tuncay Vekilimizin söyledikleri önemli. İnşallah bugün öğleden sonraki tartışmada da... Bu çok önemli, arkadaşlar, biz farklı siyasi partilerde olabiliriz ama gerçek bir tane. Burada demokratik olgunlukla fikirlerimizi söyleyeceğiz; ülkemiz de bir tane, farklı düşünüyor olabiliriz, bunlar olur.

Ravza Hanım’a söz vermeden önce, Sayın Bakanım, siz bizi, Komisyonumuzu Bakanlığınıza bir davet edin.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Memnuniyetle.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Bir gelelim. Siz zaten Osmaniye’nin, Adana’nın gözü bol, gönlü bol bir Bakanısınız. Bize bir kahvaltı mı söylüyorsunuz, yemek mi, Adana kebabı mı? Gelelim bir.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Ne isterseniz, memnuniyetle.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Ondan sonra bunu uzun uzadıya mütalaa edelim. Tuncay Bey’in dediği önemli, bu olmazsa dijital temsilcileri de çağırarak gerçekten çocuklarımızın bu bağımlılık mı ya da sosyal medyayla ilişkisi konusunda bir “workshop” yapabiliriz, alt komisyon kurulması da tartışılabilir.

Teşekkür ediyorum.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Sayın Başkanım...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Ravza Hanım’a sözü vereyim, sözü size vereceğim.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Tamam.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Son söz arkadaşlar, kapatıyorum toplantıyı.

Buyurun...

İBRAHİM ETHEM SEDEF (Yozgat) – Başkanım...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Pardon İbrahim Bey, Yozgat’a söz vermeden olmaz İbrahim Bey.

Buyurun.

Kısa, kısa. Şimdi, AK PARTİ’li arkadaşlarımız “Grup toplantısı var.” diyorlar, birbirimize... Ayhan Bey de sağ olsun, geldi Hocamız; o, grup toplantısına katılmayıp geldi.

Buyurun.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, hoş geldiniz. Teşekkür ederiz sunum için ve verdiğiniz bilgiler için.

Tabii, detaylı bir rapor var, onu da inşallah baştan sona inceleme imkânı bulursak, belki sorulacak sorular daha da artabilir.

Medya dilinin öneminden bahsettiniz, kadın ve çocuk temsiliinin öneminden. Biraz evvel de eskilerden de bahsedildi, 1980’lerden, 1990’lardan. Ben o günden bugüne hâlâ internet ortamında gazeteleri incelediğimde bazen korkarım -eğer yurt dışındaysam- arkadan geçen birisi görürse oradaki fotoğrafları, benim ne okuduğumu da anlamayacak; ilk sayfalarda o kadın görüntüleri, birçok gazete şimdi bunu kaldırdı ama farklı kadın fotoğrafları, farklı haber içerikleriyle -bunlar tabii eskiden daha fazlaydı şimdi azalmış olduğunu görüyoruz- medyadaki kadın ve çocuk temsiliinin, mahremiyetin önemini tekrar tekrar anlıyoruz.

Dijital mecralarda özellikle hedef gösterileceği zaman kadınların ve çocukların daha “dijital zorbalık” başlığı altında ya da eleştiri olarak başlayıp ondan sonra dijital taciz şekline dönen hâllerle muhatap olduğunu da görüyoruz. Bununla alakalı yapılan çalışmalar var “dijital okuryazarlık” dediniz siz “Bakanlık bünyesinde, hatta kurumlar bünyesinde bunu yapıyoruz.” dediniz, çok çok kıymetli. Bunun sebebiyle alakalı acaba böyle bir psikolojik, sosyopsikolojik bir araştırma var mı, gerekçeleri nelerdir? Neden biz toplumda hâlâ on yıllardır kadınların ve çocukların hedef olmasına engel olamıyoruz? Önceki dönemde de böyleydi, şimdi de aynı şekilde.

Vakaların çokluğundan bahsedildi biraz evvel, ben daha fazla vakanın artık kayıt altına alındığını, onun için bizim vakalardan haberdar oluşumuzun çok kıymetli olduğunu düşünüyorum. Bu bağlamda, İçişleri Bakanlığımızla ve farklı bakanlıklarımızla ortaklaşa yaptığınız çalışma neticesinde acil durumda hepimizin telefonunda yüklü olan KADES uygulamasının da çok kıymetli olduğunu düşünüyorum, bu noktada Bakanlığınızın katkıları çok kıymetli.

Dijital şiddet, dijital ayrımcılık, bunlar siyasetüstü meseleler. Bir bakanlığımızın -biraz evvel Tuncay Bey söyledi- yani bakanlıkların siyaseti bu konuda eğitmesi, Meclisi eğitmesi gibi bir şey söz konusu olamaz, bizim kendimizi eğitmemiz lazım. Nerede olumsuz bir şey varsa buna karşı durmamız lazım, sadece karşı cenahı değil ama kendi bulunduğumuz... Bunu birey olarak yaptığımı, arkadaşlarımda da öyle olduğunu düşünüyorum. Bunu biz yaparsak eğer bunu hep beraber yenebiliriz. Bu çağda bu konuları konuşmamak lazım artık ama hep beraber bir yerden başlamak lazım.

Sevgievlerinden bahsedildi; sevgievlerini arzu ettiğim kadar değil ama sıklıkla ziyaret eden birisi olarak daha önce kurumlarda kalan çocukların ruh hâli ile sevgievlerinde kalan evlatların ruh hâlini, aradaki farkı yakından görme fırsatımız oluyor. Bunlar, aslında, çok büyük, yapılan, gelinmiş olunan, insana ve devlet koruması altındaki evlatlarımıza verilen kıymet açısından gelinmiş, katedilmiş olan mesafeyi bize gösteriyor. Bunun için de sizin şahsınızda ben bütün Bakanlık çalışanlarına teşekkür etmek istiyorum.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Evet, teşekkür ederim.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Bir yanlış anlaşılma var, düzeltebilir miyim?

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – İbrahim Bey bekliyor, sonra...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Bir düzeltelim, hemen vereyim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – İbrahim Vekilim, sen...

İBRAHİM ETHEM SEDEF (Yozgat) – Olur ağabey...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Buyurun.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Ravza Hanım'ın benim adıma yorumladığı bir cümle var, ben "Siyasetin dili konusundaki çalışma ve bu konuda istatistik yaptınız mı, bu konuda bir şey var mı?" diye sordum, siyasetin eğitilmesi kısmıyla ilgili bir şey söylemedim.

Bir de hanımefendiye bir hatırlatma yapayım: Ben, geçmişte, Akşam gazetesinin yönetiminde -Medya Grup Başkanlığını yaparken- ilk defa Nurcan Akat Hanımefendi'yi Genel Yayın Yönetmeni yaptım ve gazete bir açıklamayla...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – İlk kadın genel yayın yönetmeni.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Evet, ilk kadın genel yayın yönetmenidir ve bir açıklamayla kadın fotoğraflarını Akşam gazetesinin yayınlarından kaldırmıştır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Evet, teşekkür ederiz.

İbrahim Ethem Sedef Bey'e veriyorum.

Buyurun Başkanım.

İBRAHİM ETHEM SEDEF (Yozgat) – Teşekkür ederim Başkanım.

Öncelikle salonumuzda bulunan milletvekillerimize, çalışanlarımıza, Bakanlık temsilcilerimize ve Bakanımıza hayırlı günler diliyorum. Sayın Bakanım, hoş geldiniz ve sunumunuz için teşekkür ediyorum.

2 tane kısa sorum olacak: Birincisi "Sosyal medya ekibimiz var, 7/24 takipteler ve yaklaşık 1.519 içerik engellendi." dediniz. Bu, Bakanlık bünyenizde kurulan bir ekip midir yoksa her il müdürlüğünde de mevcut mudur bu sosyal medyayı, 7/24 takip eden ekibimiz ve bu ekibin sayı ve oranı nedir? Yani aslında Aile Bakanlığımız, çocuklarımızı, ailelerimizi ve toplumu korumak adına bir siber seferberlik

veya ekibi daha fazlalaştırarak yani şu anki oranı bilmediğim için sayıyı soruyorum akabinde, bu takiplerin daha fazla yapılarak belki internet ortamında, dijital ortamda çocuklarımızın ve ailelerimizin korunmasında bir ön alacaktır diye düşünüyorum.

İkinci sorum da bu sevgievlerimiz. Sevgievlerimizden ayrılan, mezun olan çocuklarımız, devletimizin çocukları resmî kurumlarda işe başlatılıyorlar, belli oranlarda kontenjanlar ayrılıyor, bu kontenjanları daha fazla ayırarak... O sevgievlerinde kaldıkları müddetçe mutlaka eğitim veriliyor ama mesleki eğitim gibi eğitimlerle, özellikle spor, kültür, sanat eğitimleriyle bir meslek edinme ve daha sonra da bu işe başlama konusunda da meslekleriyle ilgili branşlarda ve kurumlarda veya alanlarda başlayabilirler mi? Yani benim aslında takip ettiğim veya bildiğim diye söyleyeyim, mesela bir sporcu yetişirse... Bir sanatçı yani iyi bir çello sanatçısı gördüğümüzde bir yirmi yıl sonra, otuz yıl sonra acaba hangi sevgi evinden mezun oldu diye de düşünebiliriz; belki de olmamıştır ama. Büyük bir futbol takımında -yani bu Avrupa takımları da olur, işte Türkiye'deki bu büyük 4-5 takımımızda da olur- iyi bir futbolcu çıktığında, acaba bu kardeşimiz de mi sevgievlerimizden bu eğitimi aldı, spor eğitimini aldı, kültür eğitimini aldı, sanat eğitimini aldı diye düşünmemizi belki yirmi yıl sonra, otuz yıl sonra sağlayabilir diyorum. Mesleki anlamda da kendi eğitildikleri ve becerilerinin olduğu alanlarda işe başlamalarının da hem ülkeye hem de kendilerine daha faydalı olabileceğini düşünüyorum. Tabii böyle bir çalışmanız var mı; onun hakkında da bilgi almak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Çok teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Bakanım, Burak Bey'in son sorusunu alalım, sonra sözü size vereyim.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Tabii ki.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Buyurun Vekilim.

BURAK ERBAY (Muğla) – Evet, teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar, Sayın Bakan, misafirler ve çalışan arkadaşları saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, şunun için mücadele ediyoruz: Bu ülkede yaşayan, bu topraklarda yaşayan insanların refah içinde, huzurlu, daha kaliteli daha düzgün bir yaşam sürmeleri için mücadele ediyoruz. Bizim de buna dayanarak, bu bakış açısıyla daha nitelikli, daha kaliteli bir faaliyet yürütebilmemiz aslında talebimiz ama yine, işte burada da karşılaştık. Gönül isterdi ki Sayın Tuncay Başkanının da söylediği gibi -önemli bir konu bu çünkü- daha detaylı bir şekilde tartışalım ama maalesef, işte, belki de Türkiye tarihinin en büyük yasakçı yasası geliyor; onunla ilgili bir çalışma yapmamız gerekirken sabah bu yasa var. Yani biz, bunun için de mesela, Türkiye'nin birçok yerinden... Aynı şekilde, ben 800 kilometre öteden geldim dün. Yani kendi çalışma ortamlarımızın bile kalitesi bu kadar kötüyken, işte, yasama faaliyeti ve yapacağımız faaliyetler nasıl nitelikli olabilir? Dün saat üç buçukta Muğla'dan, evden çıktım; dört buçukta Bodrum Havaalanı'ndan bindim, İstanbul'a indim; yedide İstanbul'dan bindim, geldim, onda burada toplantı yaptık beraber. Düşünün, o yorgunlukla, işte, sabah grup toplantısı, Genel Kurul ve şimdi buradayız, öğleden sonra... Yani nasıl çalışacağız, nasıl hazırlık yapacağız? Geçen hafta geldi, bu toplantıya mı çalışacağız, diğer maddeleri mi çalışacağız? Yani biz daha kendi içimizdeki çalışmada nitelikli bir faaliyet yürütemiyoruz. Bakın, Türkiye Cumhuriyeti'nde ulaşım diyoruz, ben Muğla'dan buraya ulaşamadım. Sabah üçte çıktım, gelmem buraya... Ne hâlde ülkenin hâli? Yani bakın, biz Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekiliyiz ama bu şartlarda, işte, sıkışmış

ortamlarda, zor koşullarda buraya ulaşarak... Ha, keşke burada evlerimiz olsa; Tuncay Vekilim otelde, biz misafirhanede... Arıyoruz misafirhaneyi, işte, bilmem ne valiliği aradı, kapattılar burayı, başka yere geç yani böyle ortamlarda, sıkışmış günlerle, dakikalarla, saatlerle görüş bildirmeye çalışıyoruz. Her yasa teklifi geldiğinde aynı sorunlarla karşılaşıyoruz. Daha geçen gün...

AHMET BÜYÜKGÜMÜŞ (Yalova) – Yasayı konuşmuyoruz şu an.

BURAK ERBAY (Muğla) – Tamam, bir yere geleceğiz, ya bağlayacağız arkadaşlar. Yani ne koşullarda, nasıl, ne kadar kötü yönetildiğini anlatmaya çalışıyorum. Nasıl enkaz bir ülke bırakılacağını da anlatacağım yani gençlerle ilgili, uyuşturucuya bulaşmış, insanlar bağımlı hâle gelmiş, kumarla bir sürü insanın ne kadar zor durumda kaldığını... İşte, hani bu bakış açısının ne kadar kötü olduğunu, zaten oraya onun nasıl yansıdığını anlatmaya çalışıyorum. İşte, bunu bile... Yani ben mi ifade edemedim acaba? Ya, bunu bile düzenleyemiyoruz diyorum işte yani yasama faaliyetini yapacak insanların faaliyetlerini nitelikli yürütmesi, buna hazırlık yapmasıyla ilgili bile yeterli imkân tanıyamıyoruz ki biz vatandaşımıza nasıl doğru hizmeti sunalım, zaten orada bakış açısında sıkıntı var. İşte, bunu, mesela, geçenlerde spor yasasında gene yaşadık yani ülkenin çok büyük bir kesimi, genç bir kesim var... Yasa gündeme geldi, bize spor kulüplerinden, her yerden, amatörlerden, ASKF’lerden bilgiler geliyor, bunları iletmeye çalışıyorsunuz, Komisyona özellikle gittim, genç bir vekil olarak anlatmaya çalıştık, Alpay Vekil “İngiltere’ye gittim, oradaki federasyon yapısını inceledim.” vesaire dedi. “Ya, döneceğiz de biz illerimizdeki o amatör spor kulüplerini yapan arkadaşlara ne diyeceğiz?” dedim yani üst perdeden bir bakış ama gerçekten vatandaşın sorununu çözecek şeyler ortaya koyamıyoruz, bununla ilgili gerekli ortamları oluşturmuyoruz, spor kulüpleri gelip dinlenmiyor. İşte, bugün basın temsilcileri dünden beri, kaç günden beri bizleri arıyorlar, gelmek istiyorlar, anlatmak istiyorlar; bir kısmını çağırdık, onların sorunlarını gündeme... “Baro Başkanları” diyoruz, Baro Başkanları içeri alınmıyor; spor kulüplerinin düşüncelerini ifade etmeye çalışıyoruz, çözülüyor. Şimdi de aynı şekilde, Türkiye’nin belki de önemli bir sorunu var, bir iki saat içerisinde geliyoruz, işte, hazırlık yapıyoruz ama kısıtlı imkânlarla konuşmaya çalışıyoruz, Sayın Bakan sunumunu kısmak zorunda kalıyor yani buna daha kafa yorulması, daha mesai yapılması gerektiği gözüküyor çünkü gerçekten, yirmi yıllık AKP iktidarı öyle bir enkaz bırakıyor ki yani inşallah, iktidara en kısa sürede geldiğimizde nasıl toparlayacağımızı...

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Gerçekten mükemmel bir Türkiye’de yaşıyoruz.

BURAK ERBAY (Muğla) – Gelin çıkalım hep beraber...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Arkadaşlar...

BURAK ERBAY (Muğla) – Gerçekten gelin, sizi götüreyim, o insanların, kreşe çocuklarını gönderemeyen insanların ekonomik olarak ne kadar sıkıntı çektiğini ben size bir anlatayım.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Burak Hocam...

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Ben başka ülkede yaşıyorum herhâlde, Allah aşkına, elinsaf!

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Arkadaşlar...

BURAK ERBAY (Muğla) – Gelin hep beraber bakalım, insanlar çocuklarını kreşe gönderemiyor, okula gönderemiyor, elektrik parası ödeyemiyor, yaşayamıyor ya, yaşayamıyor! Bir çıkın da görün.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Burak Vekilim...

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Eylem yapmak istiyorsanız...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Arkadaşlar, böyle karşılıklı...

BURAK ERBAY (Muğla) – Ya, gelin, bir konuşun, bir sokağa çıkın...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Arkadaşlar...

BURAK ERBAY (Muğla) – Sokağa çıkın da bir görün, çocuklar ne hâlde, uyuşturucu bağımlısı olmuş, spor yapacak tesis yok ne hâlde bir görün.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Bir dakika, arkadaşlar...

BURAK ERBAY (Muğla) – İnsanlar bitmiş durumda. 5 milyon Suriyeliye bakacağımıza gelip önce kendi çocuklarımıza bakalım.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – İrkçiliğe da girdik.

BURAK ERBAY (Muğla) – Ya, bırakın, bunun ırkçılıkla ne alakası var? İnsanlar aç! Çıkın bir sokağa.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Bu ırkçılık.

BURAK ERBAY (Muğla) – Ne alakası var, kendi çocuğum açken ben nasıl bakayım başkasına? Müslümanlıkta da bu yoktur.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Başka konu kaldı mı?

BURAK ERBAY (Muğla) – Kendi çocuklarımız aç. Bir çıkın sokağa da bakın. Kendi...

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Konuyla alakası olmayan şeyler konuşuyorsunuz.

BURAK ERBAY (Muğla) – Ya, arkadaşlar, ülkenin sorunları bunlar, ülkenin gerçekleri bunlar. Biz bunlarla karşılaşıyoruz, bilmiyorum, size gelmiyor mu, danışmanlarınız iletmiyor mu? Girin, internetten bakın.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Her gün sokaktayız.

BURAK ERBAY (Muğla) – Çıkın, sadece pazara çıkın ya. Ben bir kere pazarda videonuzu görmüyorum sizin, bir kere pazarda gidin bir domates tezgahının başında bir durun bakalım. Bir gidin de insanlar neler anlatacak bir görün.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Burak Hocam, öğleden sonraya enerjinizi saklayın, kırk sekiz saat boyunca konuşacağız.

Evet, teşekkür ediyorum.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Beyefendi her şeyi danışmanından öğrendiği için, sokağa inmediği için böyle saçmalayabilir.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Arkadaşlar karşılıklı...

BURAK ERBAY (Muğla) – Ne saçmalaması arkadaşlar, ne saçmalaması ya. Ülkenin gerçeklerine saçmalık mı diyorsunuz siz?

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Değerli vekillerim...

BURAK ERBAY (Muğla) – Ülkenin gerçeklerine saçmalık mı diyorsunuz? Bakış açınız buysa yazıklar olsun vallahi. İnsanların açlığından bahsediyoruz, buna “Saçmalık.” dediniz siz. Tutanaklara geçsin, AKP’li vekiller ülkenin açlığına “Saçmalık.” dedi “Saçmalık.” dedi “Saçmalık.” dedi.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Tutanaklara geçsin CHP’li Vekilimiz “Kalacak yer bulamıyorum, zorlanıyorum, yorgunum.” diyor.

BURAK ERBAY (Muğla) – Ne olacak yer bulamıyorum?

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Biraz evvel söylediniz “Otelde kalıyorum, lojman yok.” diye.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Ya, arkadaşlar...

BURAK ERBAY (Muğla) – Hâlimi anlatıyorum yani ülkeyi getirdiğiniz hâli anlatıyorum...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Değerli arkadaşlarım, değerli vekillerim; ben sizin sözünüzü kesmek istemem. Siz milletimizin temsilcilerisiniz, sizden ricam....

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Konunun muhatabı Aile Bakanı mı?

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Bir dakika, böyle konuştuğunuzda karşılıklı...

BURAK ERBAY (Muğla) – Giriş yapıyoruz arkadaşlar; bir giriş olur, gelişme olur. Bunu da mı bilmiyorsunuz?

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Burak Bey, mikrofonunu kapatıyorum.

Arkadaşlar, ne güzel büyük bir olgunlukla götürüyorduk yani ne oldu bir anda?

Evet, son söz Sayın Bakanımızın.

BURAK ERBAY (Muğla) – Rahatsız oldular.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Daha konuya gelemedik.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Buyurun Sayın Bakan.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Sayın Başkan...

BURAK ERBAY (Muğla) – Sayın Başkan, bitireyim müsaade ederseniz.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Bence kifayeti müzakere Burak Hocam, öğleden sonra, bakın, arkadaşların grup toplantısı var. Sözünüzü kesmek istemem, son cümle, konuyla ilgili, lütfen tansiyonu yükseltmeyin.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Ama konuya odaklanalım, vaktimiz kısıtlı.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Evet arkadaşlar, toparlıyoruz.

Vekilim, son cümleyi rica ediyorum.

BURAK ERBAY (Muğla) – Talihsizlik orada vakitti, bunu anlatmaya çalıştım zaten, böyle sıkıştırarak olmaması lazım. Gönül istiyor ki genç bir vekil olarak ülkemizdeki gençlerin kreşlerdeki sorunları... Bakın, mesela öneriler getirmiştik yani kreş paraları veremiyor insanlar. Yarısi markette çalışıyor, biri taksici bu insanlar 3-5 milyar para alıyor, kreşler çok pahalı, devletin gerekli imkânı yok. Elektrik faturalarını indirelim onların, doğal gaz faturalarını indirelim, çocuklarını rahatlıkla kreşe gönderebilsinler. Spor tesisleri kuralım, bunları konuşalım gençlere yönelik ki uyuşturucuya yönelmesinler. Oradan da sosyal medyaya bağlayacaktım yani belki onlarla saatlerce uğraşmak zorunda kalmazlar diyecektim, önerilerimi de hazırlamıştım ama yani gereksiz bir müdahale olunca bu hâle geldi. O tarz önerileri daha geniş, detaylı...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Ya, vekilim, bunu konuştuk zaten. Bakanlığımıza Tuncay Özkan Bey teklif etti.

BURAK ERBAY (Muğla) – Tamam, ben de ettim. Bir somutlaştırarak yani konuları somutlaştırarak öneriler sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Sağ ol Burak Hocam, kolay gelsin vekilim.

Sayın Bakanım, buyurun. Arkadaşlar grup toplantısına gidecekler. Sizden istirhamımız...

BURAK ERBAY (Muğla) – Onun telaşı zaten.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Ya, onun telaşı değil. Bak, Burak Vekilim, arkadaşlar; bak, demokratik...

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Hayret bir şey yani!

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Bakın, bir saniye Ravza Hanım.

Böyle bir üslup yok ya. Kendine. Bak... Bu Komisyon diğer komisyonlardan farklı, bu Komisyon boks ringi değil, bu Komisyon fikirlerin konuşulduğu bir komisyon; rica ediyorum. Yani toplantımızı... Karar verdik, Bakanımıza gideceğiz, Sayın Bakan anlatacak çocuklarla ilgili, kadınlarla ilgili. Bunun siyasetüstü bir konu olduğunu söyledik, şimdi tekrar tekrar aynı şeyi söylersek olmaz ki.

Efendim, söz sizin, teşekkür ediyoruz. Akşama kadar konuşabilirsiniz, açık.

Buyurun.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANI DERYA YANIK – Yok, akşama kadar konuşmayacağım. Konuşmanın asıl büyük kısmını zatualinizi ve kıymetli Komisyon üyelerini, inşallah, Bakanlığımızda ağırladığımızda anlatırız.

Ben medya konusuyla alakalı hem Sayın Kavakcı Kan hem Tuncay Bey'in ifade ettikleri, medyayla alakalı... Biz, aslında, dönem dönem medya çalıştayları yapıyoruz ve önümüzdeki süreçte de bir yenisini daha yapacağız ve inşallah, sayın Komisyonumuza da Komisyon üyelerimize de davet ileteceğiz. Vakti müsait olanlarla... Orada sektör temsilcileriyle ve akademik anlamda bu konuyla ilgilenen taraflarla bir araya geldiğimizde sizlerin katkılarını, sizlerin değerlendirmelerini de almak isteriz, inşallah, davetimizi iletiriz.

İbrahim Bey, Sosyal Medya Çalışma Grubu Bakanlık merkezimizde, 9 ekip kurduk. 9 ekip 7/24 aralıksız bu platformları takip ediyorlar. Bizim, tabii, burada şöyle bir şeyimiz var yani onun altını çizmek isterim. Bu anlamda, Meclisin kıymetli üyeleri olarak, yasama organının üyeleri olarak sizlerin desteği ve katkısı önemli. Biz Bakanlık olarak, bu anlamda sosyal mecralarda içerik, olumsuz içerik tespit ettiğimizde resen engelleme, kapatma, efendim, işte, bir tasarrufta bulunma hakkına sahip değiliz, biz ancak ilgili mecraları harekete geçiriyoruz; nitekim konuşmamda, işte, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan, işte, RTÜK'ten bahsettim. Dolayısıyla biz yaptırım uygulama, yaptırım hakkına sahip olan kuruluşları harekete geçiriyoruz ve buralarda ne kadar hızlı sonuç alırsak bizim yaptığımız çalışmalar da aslında o kadar hızla amacına ulaşmış oluyor. Ama yine konuşmamda arz etmeye çalıştım, dijital platformlar o kadar hızlı hareket kabiliyetine sahip ki on dakika içerisinde bir içeriğin belki binlerce kere, yüz binlerce kere paylaşılma şeyi... Siz bir yeri yakalıyorsunuz... Bakın, mesela, çocuklarla alakalı son zamanlarda maalesef ebeveynin çocuğu -çok özür diliyorum ama bunu söylemek zorundayım- bir ticari ürün gibi pazarladığı sayfalar var. Youtube kanalı açıyor, işte, sürekli çocuk, efendim, işte Instagram sayfası açılıyor, sürekli çocuğun... Bu bir istismardır, en iyi ihtimalle ihmaldir, ebeveynin çocuğu ihmali. Birini yakalıyoruz, kapattırıyoruz, bir başkasını açmış oluyor, on dakika sonra -Hukuk Hizmetleri Genel Müdürümüz burada- bir bakıyorsunuz başka bir isimle hesap açmış vesaire. Dolayısıyla bu anlamda, gerçekten hukuki anlamda takip etmek, kapattırmak vesaire, eyvallah, bunlar bizim sorumluluğumuz ve biz ilgili kurumları harekete geçiriyoruz ama asıl mesele, burada, gerçekten bir farkındalık oluşturmak. Toplumun algısını, toplumun çocuğa bakışını, insana bakışını, bu anlamda yeni araçları kullanırken nasıl kullanması gerektiği bilgisini... O yüzden, ebeveynlere yönelik çalışmalarımız devam ediyor bir taraftan da. Takiplerin daha fazla yapılması, takipleri yapmak noktasında bir sıkıntımız yok. Sonuçla ilgili, dediğim gibi, sonucu resen belirleme şansına sahip olmadığımız için biz de ilgili kurumlarla olabildiği kadar götürüyoruz.

Sevgievleri konusunda, bir gün, hakikaten çocuk hizmetleri noktasında yaptığımız çalışmaları ayrı ayrı başlık olarak sizlere anlatmak isteriz. Muhakkak bütün vekillerimiz biliyorlardır ve takip ediyorlardır ama bir anlamda, birazcık açabilmek, bir girizgâh olsun diye söyleyeceğim: Bizim hafızalarımızda geçmişten kalan o büyük yurt formatındaki kocaman yatakhaneler, 15-20 çocuğun bir arada kaldığı büyük yurtlar yok artık. Bizim çocuk bakım kuruluşlarımız son derece kişi odaklı, aile

ortamını -bir ev ortamı daha doğrusu- bir ev ortamını kuracak şekilde, çocukların yaşlarına uygun bir biçimde o sorumluluklara da dâhil olacakları formatlar şeklinde oluşturuyoruz. Çocuğevlerimiz 4 ila 6 çocuktan, kardeş varsa kardeşleri bir arada tutacak şekilde, çocuğevleri sitelerimiz tamamen site mantığında ve her bir evde 4 ila 6'ya kadar, maksimum 6 çocuğın yaşadığı ve bir arada sorumluluklarını ev ortamında taşıdıkları şeklinde...

Devlette görev alma, kontenjan konusuyla ilgili değerdendirmelerimizi sizinle paylaşmak isteriz. Bizim kurumlarımızda kalıp 18 yaşını doldurup son iki yıl, en az iki yıl kalmış olmak kaydıyla resen devlet memuriyetine atanıyorlar. Burada, bu çocuklar açısından, hayata hazırlık ve bir gelecek kaygısı taşımamak anlamında önemli bir avantaj ama bu avantajın birtakım dezavantajlı kısımları da var, bunları da sizlerle konuşmak isteriz, ayrı, fakat onun dışında mesleki eğitimler... Çocukların, eğer üniversite eğitimi almışlarsa ya da mesleki bir okuldan ayrılmışlarsa unvanlarına göre atanmaları artık mümkün, biliyorsunuz.

Artı, kültür sanat ve spor çalışmalarıyla alakalı çok muazzam çalışmalar var, özellikle spor alanında. Kızlarda ve erkeklerde, milli sporcular arasında çok sayıda bizim kurumlarımızda yetişen veya hâlâ daha yaşamakta olan, kalmakta olan çocuklarımız var ama tabii, bunlar çok fazla kamuoyuyla paylaşılmadığı için bilinmiyor, milli sporcular arasında çok sayıda çocuklar var. Özellikle mesela kızlarda savunma sporlarında, erkeklerde takım sporlarında, güreş ve benzeri gibi sporlarda çok önemli sporcular var ve en son, Gençlik ve Spor Bakanlığımızla yaptığımız bir protokol çerçevesinde yetenek taramalarını önümüzdeki süreçte tekrar artırarak kurumlarımızdaki çocukların çok erken yaşlardan başlayarak yetenekli olanların profesyonelliğe yönlendirilmesi ama her çocuğın muhakkak spor yapma imkânına erişmesi için hem ekipman anlamında hem fiziksel koşullar anlamında çok ciddi çalışmalarımız var.

Bunları ben uzun uzun sizlerle paylaşmak isterim hem çocukların yetişmesi noktasındaki hareket noktamızı hem bugün sağladığımız hizmetleri, fiziksel anlamda, eğitsel anlamda... Kurum bakımından ayrıldıktan sonra... Çünkü kamuoyunda çok tartışma başlıkları var, işte "Ayrıldı, sokağa atınız." Hayır, asla böyle bir şey yapmıyoruz. Sonrasında, mentorluktan sosyal desteklemeye kadar; eğer kurum bakımında kalmak istemiyor, kurumdaki ayrılmak istiyor ama sosyal hayata entegrasyon noktasında da maddi anlamda sıkıntıları varsa maddi olarak desteklenmeye kadar çocukların kurumdaki ayrıldıktan sonra da sosyal hayata katılımı noktasında çok ciddi desteklerimiz var. Müsaade ederseniz bunları tek tek anlatmak, paylaşmak isterim ama şimdilik bu kadarla iktifa edeyim.

Kreş bakımıyla alakalı sayın vekilimizin, Burak Bey'in yaptığı yorumlar... Bununla alakalı da çok ciddi çalışmalarımız var, hem sosyal yardımlar, sosyal yardım ihtiyaçlı grupların çocuklarının erken okullaşması noktasında desteklerimiz hem diğerdere noktada. Bunları da müsaade ederseniz o geniş çalışma toplantısında sizlerle paylaşmak isterim.

Ben tekrar Sayın Başkanımıza ve değerdere Komisyon üyelerine ayrı ayrı çok teşekkür ediyorum bizi dinleme nezaketi gösterdiğiniz için. Konu önemli, dolayısıyla hepimiz açısından hassasiyet içeren, hepimizin hassasiyetle yaklaştığı bir konu olduğunu biliyor ve görüyoruz. O anlamda, bu sıcak ilgiye de ben ayrıca çok teşekkür ediyorum. İnşallah, geniş bilgilendirmede hem yaptığımız çalışmaları hem de yapmayı planladığımız önümüzdeki takvim dönemleri itibarıyla, işte, kısa dönem, uzun dönem çalışmaları noktasında planlamalarımızı da paylaşıyoruz.

Tekrar çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım.

Çok değerli milletvekillerim, çok değerli bürokrat arkadaşlar, çok değerli gazeteci arkadaşlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi Komisyonumuzdaki çok değerli mesai arkadaşlarım; emekleriniz için teşekkür ediyorum. Ben, verimli bir toplantı yaptığımız düşünüyorum. En azından, zamanın yetmediği ve daha geniş zamanlı bir toplantı yapmamız gerektiği hususunda bir anlaşmamız oldu, bunun için bile teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekillerim, öğleden sonra -biliyorsunuz- 14.00'te, tekrar, Komisyonumuz kanun teklifini görüşmek üzere toplanacak.

Görüşülecek başka bir konu olmadığını takdirlerinize arz ediyorum.

Komisyonumuzun bugünkü ilk toplantısını kapatıyorum.

Teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 12.11

